

Bränningen

Medlemsblad för Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

- Årgång 27 -

Nr 3 2015

Innehåll:

Sid 2	<i>Ordförandeord, Fyrdag Storjungfrun</i>	Sid 8-9	<i>Sommarkrönikan 2015 mm.</i>
Sid 3	<i>Fiske i stort och smått</i>	Sid 10	<i>DiBiS-bilden.</i>
Sid 4	<i>Miljö: Klimathotet.</i>	Sid 11	<i>Sjöfart mm.</i>
Sid 5	<i>Fullsatt på Biblioteket</i>	Sid 12	<i>Adventskaffe på Gäddan!</i>
Sid 6-7	<i>Österdagarna</i>		

Ordföranden har ordet...

Ett sista besök, kanske. Den milda hösten och de uteblivna höststormarna gör att det fortfarande ligger båtar i vattnet på några ställen. Det kan ju bli fler besök.

Stugorna står igenbommade, löven har blåst iväg, sikten är öppen och milsvid. Vid nedhoppet i båten, som har blivit lite vinglig nu för tiden, stiger sjöfågelsvärmarna till väders, ovana vid så klumpiga ljud så här års.

När vi flyttade ned från Jämtland hade vi en liten tanke, hittar vi ingenstans att bo kan vi försöka bo i stugan en vinter. Den är värmeisolerad, även om det inte är avsett för vinterbruk, men vatten från brunn och toalettbesök i höst och vinterstormar, nej det går nog inte. Nu finns det dock några familjer som bor året runt på en av Söderhamns 500 öar. Skärgårdsföreningen är anslutna till riksorganisationen Skärgårdarnas Riksförbund, som har som sin främsta uppgift att värna om boendebefolkningen på öar. Vi borde nog besöka dem och höra hur det går att bo på en ö året runt. Mer om detta i ett annat nr av Bränningen.

Sedan några år tillbaka är jag styrelseledamot i Skärgårdarnas Riksförbund och haft tillfälle att få delta på resor ut i Europa och besöka andra öar och deras betingelser.

I September gick vår resa till en liten Grekisk ö, Kastellorizo belägen bara 2,5 km från Turkiska fastlandet. Närmaste större flyplats var på Rhodos och därifrån 3,5 tim med färja till ön. Rhodos var den närmast belägna grekiska ön. Ön har idag 410 fast boende. En gång i tiden bodde här 8000 människor, men krig och en kraftig jordbävning 1926 tvingade folk från ön.

En paradisisk ö, där sköldpaddor simmade efter kajkanten, men med stora miljöproblem. Dieselgeneratorer förser ön med el. Rent vatten saknas och kommer med tankbåtar var 5:e vecka från Rhodos. Vatten och avlopp från husen rakt ut i backen bara några meter från strandkanten. Ingen sopsortering allt blandas och deponeras i gropar på ön, kylskåp, spisar, organiskt avfall, slam och plast m.m. Allt detta ser inte turisterna som besöker ön, de njuter av det vackra vädret, de >>>>

Lövfritt, båtarna uppdragna, inga barn leker, tyst och stilla.

Omslagsbilden. Storjungfruns hamn den 15/8 med passagerarbåten "Hulda" närmast. FOTO: Lars Lindstedt

Rekordpublik vid fyröppet.

Storjungfruns fyr har även i år varit öppen för besökare både vid den traditionella kyrkhelgen, som i år var den 12 juli, och i samband med den internationella fyrhelgen den 15 och 16 augusti. Trots det relativt dåliga sommarvädret i år, så hade vi fantastiskt vackert väder vid öppethållandet. Eftersom sikten var så bra, kunde man från fyren se ända till Upplandskusten och till kusten utanför Hudiksvall.

Alla tre dagarna var välbesökta och Storjungfruns Hamnförening räknade in sammanlagt 241 besökare. Stundtals var det lång kö utanför och det har förmodligen aldrig hänt tidigare i fyrens 177-åriga historia. Söderhamns taxibåt Hulda kom ut med många fyrbesökare och

dessutom fylldes hamnen av privata båtar av varierande storlek.

Under den internationella fyrhelgen hålls fyrar öppna för allmänheten inte bara i Sverige utan också runt om i världen, bl.a. Australien, Belgien, Danmark, England, Finland, Holland, Irland, Mexico, Polen, Skottland, Tyskland, USA och Wales. I år var det ca 14 400 besökare på 66 fyrar runt om i Sverige.

Fyren öppnades för besökare genom samarbete mellan Storjungfruns Hamnförening, Svenska Fyrsällskapet och Söderhamns Kust- och Skärgårdsförening.

/Lars Lindstedt

Fyrguide, Storjungfruns Hamnförening

pittoreska gränderna, den goda maten och det vänliga bemötandet av lokalbefolkningen. Idag är det bara 5 st som har fisket som inkomstkälla och 5 familjer som levde på någon form av jordbruk. En militärförläggning fanns det på ön, och för första gången fick jag se en ribbåt med kulspruta monterad..

All mat importerades från Turkiet. Varje morgon kom en färja med mat och turister från det turkiska fastlandet.

Vi träffade dock på en liten grupp som började att uppmärksamma miljöproblemen, och hade startat insamling av plastflaskor och hade flera idéer om hur ön skulle kunna utvecklas i rätt riktning. Mer om detta i nästa nr.

/Lennart A

På Kastellorizo finns en militärförläggning, en stridsbåt 90 inköpt från Sverige och en ribbåt här försedd med kulspruta.

Kastellorizos hamn. De allra flesta av öns 400 invånare bodde i anslutning till hamnen. I bakgrunden Turkiska fastlandet.

Fiske - stort och smått

Vilka regler och bestämmelser beträffande yrkesfiske, fritidsfiske och husbehovsfiske gäller i våra vatten? I det storskaliga fisket handlar det bland annat om minskade strömmingskvoter som har direkta negativa konsekvenser för utländska trålare som i dag fångar stora mängder foderfisk på internationellt vatten utanför Gävleborgskusten.

För konkurrerande lokala fiskare som till exempel Tomas Karlsson, en av Gästrikerekustens sista trålfiskare, är däremot minskade strömmingskvoten ett välkommet besked, kan man läsa på nätet. – "Nästan allt av den fisken blir foder. Därför är det bra med en skärpning av kvoterna och nästan alla svenska fiskare har varit överens om att kvoterna måste minska, inte öka", säger han.

Laxkvoten förblir däremot oförändrad nästa år - totalt 95 928 stycken laxar får fångas i Östersjön, När det gäller odlad så kallad kompensationslax tycker däremot yrkesfiskarna att kvoten tvärtom är för snålt tilltagen. Så laxkvoten skulle yrkesfiskarna alltså tvärt om vilja öka.

Vad tycker fritidsfiskarna? En insändarskribent skrev den 6 november beträffande fiske med nät: "...att dagens storskaliga fiske, där man bedriver fiske med båtar som fiskar upp till 500 ton per resa, fisk som förvandlas till föda för fiskodlingar i Norge, harmonierar dåligt med att vi som bor längs kusten inte får lägga nät för husbehovsfiske som har pågått i alla tider. Alla kanske inte vet att allt nätfiske i länet

är förbjudet efter kusten 15/10-30/11. Observera att detta endast gäller Gävleborg." (Rätt är att fiskeförbudet 15 okt-30 nov gäller från Tierps kommun, Gävleborgs län och Västernorrlands län. alltså inte enbart Gävleborgs län).

Det pågår dock utvärderingar, som väntas bli klara våren 2016. Det troliga är att höstfiskeförbudet kommer att förlängas. Totala fiskeförbudet vid Storjungfrun-Tupparna-Kalvhararna som gäller fram t.o.m. 14 okt 2016 kommer att bli föremål för diskussion. - Om man sedan kan påverka skarvens och sälens uttag är en annan femma...

Bränningen får återkomma i frågan när mer finns att rapportera.

Tävlingsresultat:

Vi hade ju en tipstävling på Österdagarna. Det gällde att placera rätt benämning på rätt pryl.

De rätta svaren var: 1. Inklinometer 2. Blämlämmare 3. Mangeldon.

De som hade rätt svar var: **Lars Mårtensson, Ove Haglund, Ulf Elfström och Anita Svärdenholt.**

GRATTIS!

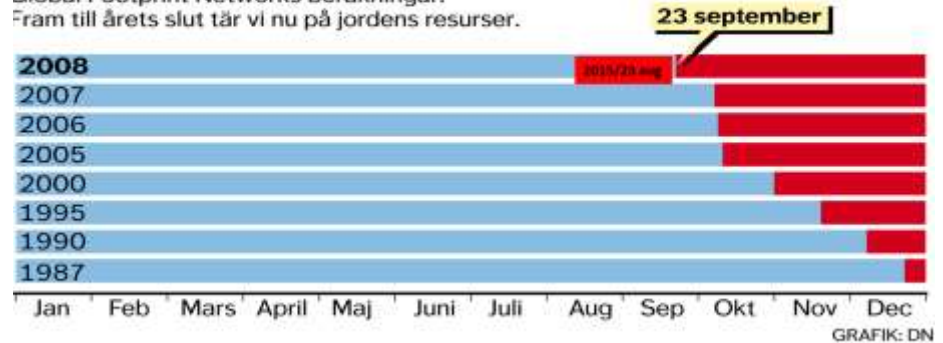
Snart stundar de viktiga klimatförhandlingarna i Paris. Kommer de 196 länderna att lyckas med ett avtal som stoppar upp koldioxidutsläppen? Det finns många grupperingar där alla egentligen vill samma sak, men vilka skall betala och hur mycket. G77 länderna är den starkaste grupperingen med 130 medlemsstater. Men grupper som AOSIS och LDC, som representerar de lågt liggande länderna och de fattigaste, vill naturligtvis att de som smutsar ner mest (de rikaste länderna) skall stå för de största kostnaderna och minskningarna av utsläppen. Klimatet är en sak men resursslöseriet är kanske ett ännu större hot.

Grafiken **"Overshoot day"** visar en bild från 2008, då man förbrukat årets resurser redan den 23 september. Det innebär att man avverkat regnskog, rovfiskat, förstört rent vatten m.m. och resten av året naggar man på nästa års resurser.

2015 är "Overshoot day" den 23 aug. På 7 år har man förbrukat ytterligare 1 månad. Fort-sätter på det här viset är jordens resurser slut 2071. Detta innebär att våra barn- barnsbarn får uppleva en jord som saknar viktiga livsbehov. Vårt hopp står nu till klimatförhandlingarna, och att man för vår jords skull låter förnuft gå före prestige, och vänder på den negativa trenden, så att vi får uppleva en jord i balans. Så var det i början på 80-talet.

"Overshoot day" inträffar allt tidigare

Den dag på året då världens befolkning förbrukat de ekologiska resurser som står till buds för året kommer allt tidigare. I år inträffade dagen den 23 september, enligt Global Footprint Networks beräkningar. Fram till årets slut tår vi nu på jordens resurser.

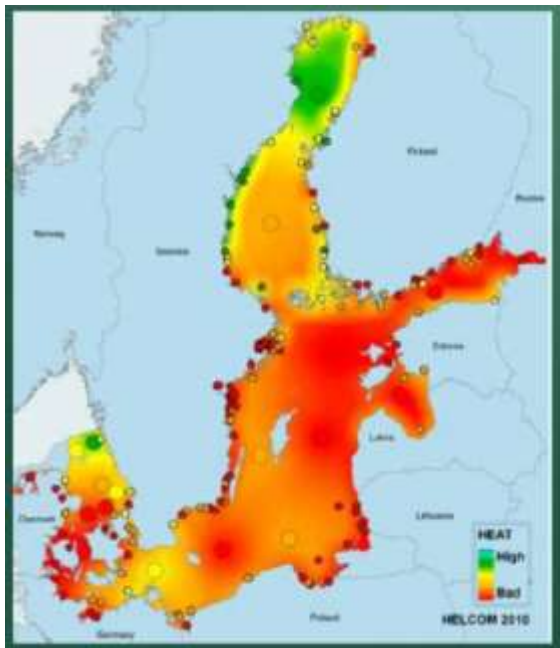
<http://www.overshootday.org/>

GRAFIK: DN

Hur mår Östersjön idag?

Förutom resursslöseri och klimatproblem brottas vårt hav Östersjön av kraftig övergödning. Men det är inte

bara övergödning som är problemet. I våra områden känner vi till en rad gifter, som kom ifrån industrierna längs norrlandskusten. Kvikksilver var ett gift, dioxin ett annat. Men vi själva släpper också ut en rad gifter som finns i kemiska produkter vi använder varje dag. I balsam som vi använder när vi duschar finns bl.a. alla dessa ämnen som påverkar bl.a. våra fiskars fortplantningsförmåga:

Cetearyl alcohol, Quaternium-87, Dimethicone, Isopropyl myristate, Stearamidopropyl dimethylamine, Glyceryl stearate, Distearoylethyl hydroxyethylmonium methosulfate, Propylene glycol, Cetearoth-20, Citric acid, Polyquaternium-37, Propylene glycol dicaprylate/dicaprate, Sodium PCA, Dimethiconol, Parfum, Prunus armeniaca, Benzophenone-4, Pantolactone, Laurdimonium hydroxypropyl hydrolyzed wheat protein, Hexyl cinnamal, PPG-1 trideceth-6, Linalool, Butylphenyl methylpropional, Limonene, Phenoxyethanol, Methylparaben.

Vi kan bidra till en positiv utveckling, om vi ser till att våra utsläpp i havet minskar genom att välja produkter utan en massa tillsatser. Dessutom se till att avloppsanläggningarna är godkända och väl fungerande.

En illustrativ kartbild, som visar vattenkvaliteten. Blå färg det bästa vattnet, saknas helt, grön acceptabel, gult mindre bra, rosa dåligt

och rött uselt. När skall vi få se en översiktsbild med Östersjön helt i blått? Många experter tror att det är omöjligt. Länderna runt Östersjön har ett enormt arbete framför sig.

/Lennart A

FULLSATT PÅ BIBLIOTEKET

En 60-hövdad åhörarskara kom till biblioteket den 13 oktober för att lyssna till Sven-Olof Nordenbergs föredrag om sjöfartshistoria. Han berättade utifrån sin bok *"Gävles segelfartyg i utrikes fart sedan 1750-talet"*. Gävle har varit Sveriges största hamnstad. Från 1750 och framåt gick över 800 segelfartyg på rutten utomlands härifrån fortsätter Sven-Olof Nordenberg, 500 av dem byggdes på plats, på varv i Gävle. Några av dem hade även beröring med Söderhamns sjöfartshistoria.

Framsidan på Sven-Olof Nordenbergs verk.

Sedan Sven-Olof Nordenberg blev pensionär 2004, har han haft tid att skaffa fram uppgifter om de 800 fartygen som vilka deras befälhavare var, vilken last de förde och vilka rederier de var knutna till. Hans

Sven-Olof Nordenbergs vurm för de gamla segelfartygen började med ett oväder utanför Azorerna 1957. – Det blåste över 45 sekundmeter. Vi fick ett nödanrop från "Pamir", som syns på denna bild, ett skolskepp från Tyskland, som gick under. Vi sökte överlevande men fann bara vrakspillror. 88 ungdomar drucknade, berättar Sven-Olof.

bok har blivit ett imponerande uppslagsverk. Om sig själv berättade han inledningsvis om sitt liv som sjöman. Han mönstrade på Johnson-linjens M/S Argentina. Det bar av till Buenos Aires, via Kanarieöarna och Uruguay. Han började i befälsmännen, som mässkalle, och förflyttades senare till maskinrummet.

Vi fick höra om rederi- och skeppsbyggeriverksamhet, skeppare, sjömän, deras villkor och strapatser. Mellan 1870 och 1900 avled nära 300 sjömän på Gävles segelfartyg genom sjukdom, mord eller förlisning.

Flaskpost

Den mest gripande berättelsen denna kväll handlade om briggen "Gobiten". Besättning 8-10 man, 73 $\frac{1}{3}$ svåra läster, byggd på stapelbädd i Söderhamn med namnet "Bonnapart", okänt år. Gobiten, som troligen övervintrat i England, avseglade den 14 april 1811 från Hull med Pehr Åberg som befälhavare och med Göteborg som destinationsort. Hon gick troligen i barlast och det gynnsamma vädret lockade skepparen att ta genvägen över Doggers farliga bankar. Några månader senare hittades en flaska norr om Aberdeen med följande meddelande,

Sven-Olof läser:

"Nordsjön den 16 april 1811 ombord i briggen "Gobiten" från Gefle. I Nöd, är nära att sjunka, emedan briggen sprungit läck för två dagar sedan, och då vattnet alltjämt stiger trots alla försök att hindra det, har vi nu kommit mycket nära den sista stunden i vårt liv, varför bedja vi honom eller henne som kan komma att finna detta brev, att meddela allmänheten om vår olycka. Briggen "Gobiten", kapten Åberg, gick från Hull den 14:e dennes, för att ta sig fram till Göteborg, men då vi kommo över Dogger, gick vinden, som förut varit gynnsam, över på ostlig, där briggen fick läckan. Ehuru seglen minskades på lämpligt sätt, ha vi tvingats kapa masterna, men allt tycks vara förgäves. Förutom Charles John Sehlberg, en passagerare, består besättningen av följande, nämligen Lindquist från Gefle, Shlee, Holtz, Sjöberg, alla tre från Pommern, Åslund från Sundsvall, Hellberg från Calmar".

Hela besättningen, inklusive passageraren tycks ha omkommit.
- Så var verkligheten för den tidens sjömän...

/Sture Claesson, text o. foto.

Lars Brolin, även han expert på gammal segelsjöfart, hade naturligtvis mycket att ta upp med Sven-Olof Nordenberg efter föredraget på biblioteket i Söderhamn. Bland annat lämnade han material till den fortsättning om hälsingekustens segel- och sjöfartshistoria, som är på gång.

BILDERNA:

FOTO: Hans F./Sture C.

1. Ordförande Lennart Andersson informerar inför Östervandringen.
2. De musikaliska bröderna Lodmark framför några verser av skillingtrycket om ångaren "Bottenhafvets" förlisning. Du kan själv lyssna till visan på vår hemsida.
3. Sven-Olov Wikström gestaltar Walfrid Eriksson "han med kassarna", känd profil i staden. Vi får ta del av några av hans poetiska och tankvärda rader.
4. "Kapten Westman" alias Lars Lodmark, besöker här en av stadsdelens invånare gestaltad av Johnny Andersson.
5. Konstutställning på GALLERI Gäddan av Sally Marie Schönings skärgårdsmotiv.
6. Per Arne Åkerström informerar och berättar för intresserade om sin klenod.

2015

- 7 Marianne Östrand flankerad av Lillemor och Jörgen Larsson, uppenbart nöjda med "Österdagarna".
- 8 Kapten Westmans piga, alias barnbarnet Lina Lodmark, på väg till grisarna med skulor. Så var det på den tiden.
- 9 Våla-utställningen i utställningsrummet. 37 vålar och ett par lysbojar fanns att beskåda totalt, alla olika.
- 10 Gunilla Häggbom vid sitt grönsaksstånd.
- 11 Dragspelarna Janne Persson och barnbarnet Melvin underhåller på scenen.

Vålar för utmärkning av fiskredskap.

Exempel på vålmönster hos fiskare i söderhamnsregionen. Vålarnas upprättstående del kallades i söderhamnstrakten vålkummel och utmärktes genom inskrifningar i överkanten, hål eller påmålade fläckar samt - under senare tid - även namn eller nummer.

Detta är några teckningar gjorda av Sven Nordlund till tidningen "Läddikan".

Vål-utställningen kan du se igen när det blir adventskaffe 1:a advent.

Två bilder från Gottfrid Unghs samling på DiBiS. Ett par andra lyktvarianter finns med på vår utställning. Några fler DiBiS-bilder från XGU på sidan 10.

Skötarna är lagda. Algot Sundkvist har tändt fotogenlyktan och lägger i den under överinseende av Helmer Westlund, båda Skärsåfiskare.

Sommaren 2015

En personlig krönika av Sture Claesson

Denna sommar har varit lite annorlunda. För första gången på 57 år har vår gamla trotjänare "Korshamn" fått ligga kvar i båtskjulet på SMS. Jag har ju varit konvalescent efter en hjärtklaffsoperation, så bäst som skedde... Nog pratat om detta.

Sommar blev det i alla fall, men av nämnd orsak med en begränsad skärgårdsaktivitet. Att hålla sig till uterummet "pensionärskuvösen" och följa aktiviteterna på vattnet därifrån, blev alternativet. Segelbåtarna som löper in och ut i Segelvik. Ibland regatta. Grannen, entreprenören, som kommer och åker mellan Sandarne och sin stuga med innovationer av alla de slag ger också liv åt sommaren. Liksom nya "Ribcharter Söderhamn" i 50 knop – försvinner lika fort som den kommer.

Som "motvikt" får vi njuta av Anders Toréns gamla kulmotor vars ljudvågor dröjer kvar över fjärden och lägger sig som bomull runt själen. Tack Anders! Apropos innovationer så har barnbarnet Alvin huvudet fullt med idéer: om kojor, gå på lina, båtar, den ena konstruktionen mer fantastisk än den andra. Men så var hans morfar Harding uppfinnare också.

Starten har gått för "Storjungfrun runt" 2015.

Men egentligen började väl sommaren med de tre "Österdagarna", nu en tradition som lockar många intresserade. De bjöds på konst i "ateljé Gäddan", musik, rundvandring på Öster, Per Arne Åkerströms säregna veteranbåt och en gedigen utställning med gamla vålar, bland annat inlånade från olika fiskebodas i skärgården. På rundvandringen framfördes för första gången på länge bröderna Lodmark det gamla skillingstrycket om ångaren Bottenhavets förlisning och pappa Lars iklädde sig som vanligt kapten Westmans skepparmössa och berättade mer om livet förr. Ser fram mot kommande Österdagar...

Men vad vore sommaren utan fågellivet, alltid händer något nytt att förundra sig över. En and lade 9 ägg i syrenbusken, men när sommargästerna kom, valde hon tyvärr att lämna redet åt sitt öde och vi kunde inget göra. Koltrasten under vedbodens snedtak funkade bättre liksom svalorna i grannens båthus. Där har de hållit till sedan "urminnes tider". Vi får se hur länge grannen, nya ägaren sedan några år, står ut med ofrånkomlig spillning. Men visst skulle vi sakna dem om de blev portade. Måsarna fanns på plats också. Försökte få bort dem från skorstenen med hönsnät och lodräta ståltrådar, men icke, de drog ihop vad som behövdes till balen och tre ungar hoppade ner när det var dags. Två överlevde, en höll sig inte framme när det var matdags och då går det som det går. Den svage klarar sig inte.

En dag fick vi påhälsning av ett sjöfågelpar, som jag aldrig sett tidigare under mina 70 plus. Blåaktig näbb och fågelboken visade på Vigg. Ytterligare en gång dök de upp. Skrake, ejder, svarthakedopping, gäss och svanar, kan vi också räkna till sommarens gäster och ett par hägrar flaxande längs stränderna. >>>>>

Alvins skapelse med segel av en ICA-kasse. När ICA-chefen såg bilden skrev han: "Vad månne det bliva av ditt barnbarn, jag hoppas på storseglare och ICA kund. Med vänlig hälsning Olle, ICA Kvantum".

Hägern flaxar iväg i Morviken, Viggparet utanför stugan och sommarens svalor i grannens båthus, snart färdiga att dra mot södern... Bara att tacka och ta emot!

Så går sommaren. Det blir ett och annat fastlandsbesök också, som en dag på SM i friidrott. Nya Söderblomspelet blev också ett fint minne!

Till sist den traditionella lyskvällen, en avslutning på sommaren, som vi och många med oss försöker prioritera. Så även entreprenören på grannholmen som liksom tidigare år brände av ett sprakande fyrverkeri, konkurrerande med en skimrande fullmåne.

Tack Kent och tack månen! Vi ses igen nästa sommar!

En selfie tillsammans med gamle höjdaren Stefan Holm på Söderhamns fina friidrottsanläggning. Inte fy skam... och nedan lyskvällen 2015!

P.S.

Här kommer lite till. Efter nära 80 år i gömmorna hittade mina kusiner sin fars och min morbror Gunnars prydligt präntade albumblad. Vad som hänt framgår med all önskvärd tydlighet av bilder och text.

Om någon av er kära läsare kan berätta mer om denna händelse och om fartygen, så tas det tacksamt emot.

- Hör av er till Bränningens redaktion! Skriv, ring eller e-posta!

"DiBiS-bilden".

Sex bilder tagna av fastighetsskötaren, musikern, slöjdaren och fotografen Gottfrid Ungh (1912-1986). Hans samling på 3 088 bilder finns på DiBiS med prefix XGU.

Gottfrid var född i Alfta men flyttade till Söderhamn 1948. I Skärså hade han sitt sommarställe, så många bilder i samlingen är därifrån. Det har visat sig att en del av Skärgårdsförningens bilder är tagna av Gottfrid Ungh.

Men här har vi sex bilder varav fyra (nr 2,3,4,6) är tagna i Söderhamn och två är okända platser. På bild 2, från Köpmangatan, heter damen med tvärrandig kapp *Bergstedt*, men vem bär skapelsen på sitt huvud längst t.v. i denna hattparad? På bild 3 syns hon bättre.

Bild 1 kanske från Ljusne?

Bild 5 kan ju vara Skärså, i så fall vems båthus och båtar?

Red. är mycket tacksam om läsarna kan hjälpa till att namnge platser och personer på dessa bilder!

Ring, skriv, eller e-posta! TACK!

1

2

3

4

Vilka är lottförsäljarna och kunden på bild 4 och 6?

5

6

AVLÖSNING I OLJEHAMNEN DEN 31 AUGUSTI 2015

Asfalt/Bitumen-tankern "ACASIA RUBA" (107x17,6 m), med Majuro-flagg, lämnar oljehamnen i Sandarne kl 10.23 med lots ombord. (bild 1)

I höjd med Hällgrund väntar oljetankern med Madeira-flagg, "HARBOUR FOUNTAIN" (144x23 m).

Lotsen lämnar det utgående fartyget och tas med lotsbåten över till väntande fartyget. (2)

Kl 11.56 hjälper Söderhamns bogserare "MIGG" henne in till kaj. (3)

Söderhamns Kust & Skärgårdsförening

Ordförande

Lennart Andersson

lennart.andersson@soderhamn.com

0270-285539, 0270-33030, 070-8168411

Kassör

Barbro Olsson

barbro.olsson@soderhamn.com

0270-14915, 0270-60573

073-0235755

Sekreterare

Hans Fryklund

hans.fryklund@gmail.com

0270-281108, 070-5424855

Övriga styrelsemedlemmar

Astrid Forslund, Björn Eriksson, Bengt Hedman, Johnny Andersson, S-G Johansson, Denny Månsson

Suppl: Tord Sundberg, Björn Hedman, Håkan Elffors Johansson

Redaktion Bränningen

Lennart Andersson (ansv. utg.), Hans Fryklund (research o. IT),
Sture Claesson (sättning o. layout)

Hemsidor: www.skargardsforeningen.se www.svartsundsranan.se
www.museileden-soderhamn.se

E-post: info@skargardsforeningen.se

Vi finns nu också på Facebook, sök på
Kust & Skärgård Söderhamn
Kolla du också!

Kust & Skärgårdsföreningens målsättning är att värna om kustens miljö och dess kulturarv. Detta gör vi bland annat genom att träffas i vår klubblokal Gäddan.

Se vår hemsida <http://www.skargardsforeningen.se> under **Aktuellt**. Där finns våra träffar inlagda. Vi jobbar ibland praktiskt, ibland diskuterar vi händelser och historier, skriver och katalogiserar, samt inte minst viktigt, tar en kopp kaffe och macka.

Vi välkomnar alla som är intresserad av Skärgården och dess miljö.

Bg 5705-0700

Medlemsavgiften är 150:- för enskild, 200:- för familj

Välkommen att bli medlem!

B

SVERIGE
PORTO BETALT
PORT PAYÉ

Avsändare: Söderhamns Kust & Skärgårdsförening c/o Barbro Olsson, Abc. Bäckgatan 11D 3tr, 826 39 SÖDERHAMN

Adventskaffe

den 29 november 2015

Kl . 14:00-17:00

kaffe med dopp

-Utställning av VÅLAR

-Försäljning av kalendrar, tavlor
och kort

VÄLKOMMEN!

Studieförbundet
Vuxenskolan